LANGELAND KOMMUNE

Erik Voigt Pedersen
Klavsebøllevej 9
5953 Tranekær

Teknik og Miljø
Fredensvej 1
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
teknik.miljoe@langelandkommune.dk

Dato 12.10.2026 J. nr.: 25/5480 Ref.: mathto

Tilladelse til etablering af gennemkørsel i beskyttet dige

Langeland Kommune har modtaget ansøgning om etablering af 4 gennemkørsler på hver 8 m i det beskyttede dige BD.007.129, af Morten B. Laursen, på vegne af lodsejer Erik Pedersen.
Diget er beliggende mellem matr.nr. 2d og 4a Klavsebølle By, Tullebølle.

Figur 1: Kortoversigt for matriklen og beskyttet dige, BD.007.129. Beskyttede diger markeret med gul. Tidligere dispenseret gennemkørsel markeret med blå. Ny dispenseret gennemkørsel markeret med grøn. Afviste gennemkørsler markeret med rød. Matrikelskel markeret med brun. © Dataforsyningen

Afgørelse

Der meddeles hermed dispensation, jf. museumslovens § 29 j, stk. 2, til etablering af en enkelt permanent gennemkørsel på 8 m i det beskyttede dige BD.007.129. Der meldes afslag på de yderligere ansøgte 3 gennemkørsler.

Vilkår

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

- Gennemkørslen må ikke være mere end 8 m i bredden.
- Gennembruddet skal etableres som angivet på kortoversigten (fig. 1).

Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren om dine rettigheder i henhold til databeskyttelseslovgivningen.
På www.datatilsynet.dk kan du læse mere om databeskyttelsesrådgiverens rolle.
Kontakt databeskyttelsesrådgiveren på e-mail dpo.langelandkommune@lexfutura.eu eller tlf. 31 24 00 62.
www.langelandkommune.dk

- Der må ikke dyrkes i gennemkørslen.
- Der må ikke gødskes eller sprøjtes i gennemkørslen eller på diget.
- Gennembruddet skal etableres, så det bliver et veldefineret brud, med stabile flader og afslutninger.

Dispensationen må først benyttes efter klagefristen er udløbet.
Dispensationen frafalder hvis vilkårene ikke bliver efterkommet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er givet, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Redegørelse
I perioden 2012-13 nedlagde lodsejer to strækninger af den nord-syd gående del af BD.007.129. De nedlagte strækninger er på hhv. ca. 73 m og 67 m i længden.
Slots- og Kulturstyrelsen blev efterfølgende opmærksomme på nedlæggelsen og varslede om påbud d. 16. december 2014.
Centrovice søgte på lodsejers vegne om efterfølgende dispensation til at beholde forholdet d. 12. maj 2015.
Den 22. september 2026 meddelte Langeland Kommune afslag på dispensation til lovliggørelse af nedlæggelsen.
Herefter søgte Morten Laursen d. 29. september 2026, på lodsejers vegne, om tilladelse til at etablere 4 gennemkørsler i den nord-syd gående del af diget.

Besigtigelse
Diget blev besigtiget af Langeland Kommune og lodsejer i september 2025, i forbindelse med lodsejers tidligere ansøgning om lovliggørende dispensation til nedlæggelse af digestrækningen. Kommunen forklarede her hvorfor diget var beskyttet, og hvad der kan dispenseres for når det kommer til beskyttede diger.
Diget er tidligere blevet besigtiget af Odense Bys Museer, som målte diget til at være 1,2 m bredt og 30-40 cm højt. De vurderede også diget til at være et udskiftningsdige fra begyndelsen af 1800-tallet.

Digernes Beskyttelse
Sten- og jorddiger er beskyttede mod tilstandsændringer efter museumslovens § 29 a, stk. 1. Dette er en forbudsbestemmelse, hvor kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan dispensere fra forbuddet. Dette forbud er et udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i at bevare sten- og jorddigerne og skal administreres restriktivt. Det er derfor kun sjældent der kan gives tilladelse til at fjerne et helt dige. Væsentlige jordbrugs- eller andre økonomiske eller rekreative interesser er ifølge "Vejledning om beskyttede sten- og jorddiger" ikke tilstrækkelige begrundelser for et indgreb.
Vejledningen præsenterer tre væsentlige kriterier for at vurdere om et dige er bevaringsværdigt:

- Digets landskabelige betydning, hvordan det fremtræder som landskabselement.
- Digets kulturhistoriske betydning, hvornår blev det bygget og hvorfor.
- Digets biologiske betydning, hvordan det fungerer som biotop eller spredningskorridor.

Hvis et dige skal tages ud af beskyttelsen, skal det hverken være landskabeligt, kulturhistorisk, eller biologisk værdifuldt. Det er tilstrækkeligt at diget vurderes værdifuldt i én betydning for at være beskyttelsesværdigt. Et dige kan vurderes værdifuldt landskabeligt, kulturhistorisk eller biologisk, uanset at det kun udgør en rest af et digesystem.

Langeland har kontrolleret at det gældende dige er korrekt registreret som beskyttet dige.

Diget optræder på det sidste 4 cm-kortværk fra før 1992 (det såkaldte digekort), hvilket er kriterium for, om diget er omfattet af beskyttelsen. Derudover er det en forudsætning, at diget eksisterede i 1992, da

digebeskyttelsen trådte i kraft. Diget er synligt på luftfotografier taget i perioden 1986-1995, og specifikt på luftfotografier fra 1992.

Begrundelse
Der kan som hovedregel dispenseres for mindre gennemkørsler i beskyttede diger, hvis hensynet til trafiksikkerhed, eller behovet for at undgå længere omveje, taler for det. Disse gennemkørsler skal dog holdes til et minimum, og der kan derfor ikke dispenseres for en større mængde gennemkørsler i samme dige.
Det er Langeland Kommunes vurdering, at der i dette tilfælde kan dispenseres for én gennemkørsel i den nord-syd gående del af diget, for at eliminere behovet for længere omveje og brug af offentlige veje ved drift af marken.
Desuden vurderes det at digets kulturhistoriske, landskabelige og biologiske værdier bliver bevaret i stor udstrækning, idet gennemkørslen er af begrænset udstrækning, og ikke må dyrkes.

Der gives afslag til de yderligere 3 ansøgte gennemkørsler, da mængden af gennemkørsler skal minimeres, og disse yderligere gennemkørsler udelukkende tjener til at gøre landbrugsdriften af marken simplere, ikke til at undgå omveje eller brug af offentlig vej. Derudover er der allerede dispenseret for en eksisterende gennemkørsel i digets sydøstlige hjørne, som også tillader lodsejer at få adgang til nabomark. Det er derfor kommunens vurdering at der ikke kan dispenseres for de yderligere 3 gennemkørsler.

Annoncering og klage
Afgørelsen annonceres på Langeland Kommunes hjemmeside tirsdag d. 12. oktober 2026, klagefristen er 4 uger efter offentliggørelsen. Klagevejledning findes sidst i dokumentet.

Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder at dispensationen i så fald ikke må udnyttes, før klagesagen er afsluttet.

I tilfælde af klage giver Langeland Kommune omgående ansøger besked.

Venlig Hilsen
Mathias L. Torstensen
Geolog

Kopi af afgørelse er sendt til

Danmarks Jægerforbund	post@jaegerne.dk
Danmarks Kulturarvs Forening	post@kulturarvsforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dn@dn.dk
DN Langeland	langeland@dn.dk
Dansk Botanisk Forening	kontor@botaniskforening.dk
DBF Fynskredsen	fynskredsen@botaniskforening.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
DOF Langeland	langeland@dof.dk
Erik Voigt-Pedersen	info@e-voigt.dk
Friluftsrådet	toe@friluftsraadet.dk
Langelands Museum	langelands.museum@langelandkommune.dk
Morten B. Laursen	mbl@forskel-land.dk
Naturstyrelsen	fyn@nst.dk
Odense Bys Museer	museum@odense.dk
Slots- og Kulturstyrelsen	post@slks.dk

LANGELAND KOMMUNE

Klagevejledning
Ovenstående afgørelser kan i henhold til museumslovens § 29 t, stk.1 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede vedrørende afgørelsen er følgende: adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen er 4 uger fra d. 12. oktober 2026 hvor afgørelsen blev annonceret på Langeland Kommunes hjemmeside.

Der klages via Klageportalen som kan findes via www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at ind- give en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kommunen.
Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træf- fer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen, jf. § 29 x i museumsloven. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.